

פרשת לך לך – מעלת הסנדקאות

נאמר בפרשה: "בעצם היום הזה נימול אברהם" (יז כו) שלושה אנשים שותפים בברית המילה: אבי הבן, הסנדק והמוהל. כתב הרמ"א (שולחן ערוך יורה דעה סימן רסה סעיף יא): ונוהגים להדר אחרי מצווה זו להיות סנדק... ויפה כוח הסנדק מכוח המוהל להקדימו לקריאת התורה, שכל סנדק הוא כמקטיר קטורת. המקור לכך הוא בדברי בעל הגהות מימוניות (הלכות מילה פרק ג אות ה): על הפסוק "כל עצמותי תאמרנה" (תהלים לה), אמר דוד לפני הקב"ה: אני משבחך בכל איברי ומקיים בהם מצוות... בברכי אני סנדק לילדים בשעת המילה. כתוב במהרי"ל בתחילת הלכות מילה, כשהמהרי"ל היה סנדק היה נוהג לרחוץ ולטבול עצמו ולהכניס התינוק בטהרה לברית, ואמר שמצוות הסנדק גדולה ממצוות המוהל, מפני שרגליו של הסנדק דומות למזבח וכאילו מקטיר קטורת לשמים. בשו"ת מהר"י ברונא (סימן קפ) כתב שאת הזכות להיות סנדק קונים בכסף רב. וכן כתב רבי יעקב עמדין בספרו מגדל עוז שהסנדק על פי רוב מוציא הוצאות מרובות על מצות הסנדקאות ונותן מתנה לילד הנימול. כתב הרמ"א (סימן רסה סעיף י) שבגלל שהסנדק הוא כמקטיר קטורת, שאבא לא ייתן את שני בניו לסנדק אחד. המקור לכך מהקטרת הקטורת במקדש. במקדש עשו כל יום הגרלה מי יזכה לעבוד בהקרבת קורבן התמיד, כל כוהן היה יכול להשתתף כמה פעמים בהגרלה, חוץ מההגרלה על הקטרת הקטורת, כוהן שכבר זכה בעבר בהקטרת הקטורת אסור לו להשתתף בהגרלה פעם נוספת, הסיבה לכך שהקטרת הקטורת מעשירה, שנאמר בברכת משה ללוי: "ישימו קטורה באפיך" והשכר על כך: "ברך ה' חילו ופועל ידיו תרצה". (דברים לג יא). לכן כדי לזכות כמה שיותר אנשים בעשירות לא נותנים שני ילדים של אבא אחד לסנדק אחד. על העשירות שזוכה בה הסנדק שאלו: הרי לא ראינו שכל מי שהיה סנדק נהיה עשיר? ותרצו שעשיר בראשי תיבות:

ע- עיניים

ש- שינים

י- ידיים

ר- רגליים,

הסנדק מתברך שגופו יהיה שלם.

ויש שתמצו שהסנדק מתברך שתהיה בו המידה הכתובה בפרקי אבות: איזהו עשיר השמח

בחלקו. (אבות פרק ד משנה א)

מכאן שחביבה מצוות הסנדקאות ויפה כוח הסנדק מכוח המוהל.